

МАКТАБГАЧА ТА'ЛИМ BOSHQARUVCHILARIDA BOSHQARUV XUSUSIYATLARINI SHAKLLANTIRISHGA XIZMAT QILUVCHI SAMARALI USULLAR

Daminova G.Sh.

QK NTM Toshkent shahridagi Puchon universiteti" 1- kurs magistranti

Tayanch so'zlar: o'quv dasturlari, menejer majburiyatlari, xarakteristikasi, talim sifati.

Ключевые слова: учебные программы, обязанности менеджера, характеристика, качество обучения.

Key words: training programs, manager responsibilities, characteristic, quality of training.

Kirish: Maktabgacha ta'lim muassasalarining menejerlari maktabgacha ta'lim muassasalari yoki erta bolalar ta'lim markazlarining muvaffaqiyatli ishlashi va boshqaruvida muhim rol o'ynaydi. Ular maktabgacha ta'lim muassasasining kundalik faoliyatining barcha jabhalarini, jumladan, ma'muriyat, o'quv dasturlarini ishlab chiqish va xodimlarni boshqarishni nazorat qilish uchun javobgardir.

Maktabgacha ta'lim muassasalari rahbarlarining asosiy vazifalaridan biri erta ta'limni rivojlan-tirishga yordam beradigan va bolalarni boshlang'ich ta'limga tayyorlaydigan rivojlanishga mos o'quv dasturini yaratish va amalga oshirishdir.

Bu yoshga mos faoliyatni loyihalash, o'quv materiallarini yaratish va ta'lim standartlariga mos keladigan o'qitish strategiyalarini yaratishni o'z ichiga oladi.

Maktabgacha ta'lim muassasalari rahbarlari maktabgacha ta'lim muassasasining ma'muriy ji-hatlari, masalan, byudjetlashtirish, ro'yxatga olish va hujjatlarni yuritish bilan ham shug'ullanadi. Ular me'yoriy yo'riqnomalar va litsenziyalash talablariga rioya etilishini ta'minlaydi, shuningdek, ota-onalar va jamoatchilik bilan aloqalarni boshqaradi. Maktabgacha ta'lim menejerlarining yana bir hal qiluvchi roli xodimlarni boshqarishdir. Ular o'qituvchilar va yordamchi xodimlarni ishga olish va o'qitishni nazorat qiladi, shuningdek,

ish faoliyatini baholashni o'tkazadi va doimiy malaka oshirish imkoniyatlarini taqdim etadi.

Ular butun xodimlarning o'sishi va farovonligini qo'llab-quvvatlaydigan ijobiy va hamkor-likdagi ish muhitini yaratadilar. Bundan tashqari, maktabgacha ta'lim muassasalari rahbarlari ota-onalar va oilalar bilan faol hamkorlik qilib, mustahkam hamkorlik va ochiq muloqotni rivojlan-tirmoqda. Ular ota-onalar va o'qituvchilar yig'ilishlari, seminarlar va tadbirlarni tashkil qiladi, shuningdek, o'z farzandining rivojlanishi yoki maktabgacha ta'lim muassasasining umumiy faoliyati bilan bog'liq har qanday tashvish yoki so'rovlarni ko'rib chiqadi.

Ular maktabgacha ta'lim muassasasining kundalik faoliyatining barcha jabhalarini, jumladan, ma'muriyat, o'quv dasturlarini ishlab chiqish va xodimlarni boshqarishni nazorat qilish uchun javobgardir. Maktabgacha ta'lim muassasalari rahbarlarining asosiy vazifalaridan biri erta ta'limni rivojlantirishga yordam beradigan va bolalarni boshlang'ich ta'limga tayyorlaydigan rivojlanishga mos o'quv dasturini yaratish va amalga oshirishdir.

Bu yoshga mos faoliyatni loyihalash, o'quv materiallarini yaratish va ta'lim standartlariga mos keladigan o'qitish strategiyalarini yaratishni o'z ichiga oladi. Maktabgacha ta'lim muassasalari rahbarlari maktabgacha ta'lim muassasasining ma'muriy jihatlari, masalan, byudjetlashtirish, ro'yxatga olish va hujjatlarni yuritish bilan ham shug'ullanadi. Ular me'yoriy yo'riqnomalar va litsenziyalash talablari-ga rioya etilishini ta'minlaydi, shuningdek, ota-onalar va jamoatchilik bilan aloqalarni boshqaradi.

Maktabgacha ta'lim menejerlarining yana bir hal qiluvchi roli xodimlarni boshqarishdir. Ular o'qituvchilar va yordamchi xodimlarni ishga olish va o'qitishni nazorat qiladi, shuningdek, ish faoliyatini baholashni o'tkazadi va doimiy malaka oshirish imkoniyatlarini taqdim etadi. Ular butun xodimlarning o'sishi va farovonligini qo'llab-quvvatlaydigan ijobiy va hamkorlikdagi ish muhitini yaratadilar.

Bundan tashqari, maktabgacha ta'lim muassasalari rahbarlari ota-onalar va oilalar bilan faol hamkorlik qilib, mustahkam hamkorlik va ochiq muloqotni rivojlantirmoqda. Ular ota-onalar va o'qituvchilar yig'ilishlari, seminarlar va tadbirlarni tashkil qiladilar va o'z farzandlarining rivojlanishi yoki maktabgacha ta'lim muassasasining umumiy faoliyati bilan bog'liq har qanday tashvish yoki so'rovlarni ko'rib chiqadilar.

Maktabgacha ta'lim menejerlari erta bolalik markazlari faoliyati va boshqaruvini nazorat qilishda hal qiluvchi rol o'ynaydi. O'z majburiyatlarini samarali bajarish uchun ular ma'lum boshqaruv xususiyatlariga ega bo'lishlari kerak, jumladan:

Yetakchilik: Maktabgacha ta'lim muassasalari rahbarlari o'z xodimlariga yo'l-yo'riq ko'rsatish va ilhomlantirish orqali kuchli etakchilik qobiliyatlarini namoyish etishlari kerak. Ular markaz uchun aniq tasavvurni shakllantirishlari va o'z jamoasini umumiy maqsadlarga erishishga undashlari kerak.

Muloqot: samarali muloqot maktabgacha ta'lim muassasalarini boshqarishda muhim ahamiyatga ega. Menejerlar xodimlarga, ota-onalarga va boshqa manfaatdor tomonlarga ma'lu-motlarni aniq va samarali etkazishlari kerak. Shuningdek, ular yaxshi tinglovchi bo'lishlari va markaz ichida ochiq muloqotni rag'batlantirishlari kerak.

Tashkiliy qobiliyatlar: turli tadbirlarni tashkil etish va muvofiqlashtirish qobiliyati maktabga-cha ta'lim muassasalari rahbarlari uchun juda muhimdir. Ular resurslarni boshqarish, tadbirlarni re-jalashtirish va davomat yozuvlari va moliyaviy hisobotlar kabi hujjatlarni yuritishda yaxshi tuzilgan yondashuvga ega bo'lishi kerak.

Muammolarni hal qilish: maktabgacha ta'lim muassasalari rahbarlari markazda paydo bo'lishi mumkin bo'lgan muammolarni hal qilish uchun kuchli muammolarni hal qilish qobiliyatiga ega bo'lishi kerak. Bu xodimlar o'rtasidagi nizolarni hal qilish yoki ota-onalar tomonidan ko'tarilgan tashvishlarni bartaraf etishni o'z ichiga olishi mumkin.

Moslashuvchanlik: erta bolalik davridagi ta'lim landshafti doimo rivojlanib bormoqda va maktabga-cha ta'lim muassasalari rahbarlari o'zgarishlar va yangi muammolarga moslasha olishlari kerak. Ular erta bolalik ta'limining so'nggi tendentsiyalari va tadqiqotlaridan xabardor bo'lishlari va ta'lim sifatini oshirish uchun innovatsion strategiyalarni amalga oshirishga tayyor bo'lishlari kerak.

Shaxslararo ko'nikmalar: Maktabgacha ta'lim muassasasi rahbarlari turli odamlar guruhlari, jumladan, xodimlar, ota-onalar va bolalar bilan o'zaro munosabatda bo'lishadi. Ijobiy munosabatlarni o'rnatish va qo'llab-quvvatlovchi va hamkorlik muhitini yaratish uchun samarali shaxslararo ko'nikma-lar zarur.

Moliyaviy menejment: maktabgacha ta'lim muassasalari rahbarlari byudjet va moliyaviy boshqaruv uchun mas'uldirlar. Ular markaz resurslarini samarali boshqarish uchun moliyaviy savodxonlikka ega bo'lishlari, byudjetlarga rioya etilishini va moliyaviy qarorlarning markaz manfaatlarini ko'zlab qabul qilinishini ta'minlashlari kerak.

Bola rivojlanishi haqidagi bilimlar: maktabgacha ta'lim muassasalari rahbarlari bolaning rivojlanishi va bolalarning o'qishi va rivojlanishini eng yaxshi qo'llab-quvvatlaydigan pedagogik yon-dashuvlarni chuqur tushunishlari

kerak. Bu bilim ularga o'quv dasturlarini ishlab chiqish, o'qitish ama-liyoti va rivojlanishni baholash bilan bog'liq asosli qarorlar qabul qilish imkonini beradi.

Kasbiy rivojlanish: Erta yoshdagi bolalar ta'limi sohasi doimiy ravishda rivojlanib bormoqda va maktabgacha ta'lim muassasalari rahbarlari doimiy kasbiy rivojlanishga sodiqliklarini namoyish etishlari kerak. Bu hozirgi tadqiqotlar bilan yangilanib turish, seminarlar va konferentsiyalarda qatnashish va o'z ko'nikmalari va bilimlarini oshirish imkoniyatlarini izlashni o'z ichiga oladi.

Empatiya va hissiy intellekt: maktabgacha ta'lim muassasasi rahbarlari ham xodimlar, ham bo-lalar uchun tarbiyalovchi va qo'llab-quvvatlovchi muhit yaratish uchun empatiya va hissiy aqlga ega bo'lishi kerak. Shaxslarning o'ziga xos ehtiyojlari va his-tuyg'ularini tushunish kuchli munosabatlarni o'rnatishga va markazdagi har bir kishining farovonligini ta'minlashga yordam beradi.

Maktabgacha ta'lim menejerlarida boshqaruv xususiyatlarini shakllantirish ta'lim muassasasida samarali va samarali faoliyatni ta'minlash uchun juda muhimdir. Bu ko'nikmalarni rivojlantirish uchun qo'llanilishi mumkin bo'lgan ba'zi samarali usullar:

Kasbiy rivojlanish dasturlari: Menejerga boshqaruv ko'nikmalariga maxsus moslashtirilgan kasbiy rivojlanish dasturlarida ishtirok etish imkoniyatini berish ularning imkoniyatlarini sezilarli darajada oshirishi mumkin. Ushbu dasturlar yetakchilik, tashkiliy rivojlanish, muloqot va qarorlar qabul qilishga qaratilgan seminarlar, konferentsiyalar va seminarlarni o'z ichiga olishi mumkin.

Mentorlik va murabbiylik: Maktabgacha ta'lim muassasalari rahbarlariga tajribali murabbiylar yoki murabbiylarni tayinlash ularning boshqaruv ko'nikmalarini rivojlantirishga yordam beradi. Bu ustozlar rahbarlarga strategik rejalashtirish, jamoa qurish, nizolarni hal qilish va samaradorlikni boshqarish kabi sohalarda o'z qobiliyatlarini oshirishga yordam berib, yo'l-yo'riq, qo'llab-quvvatlash va fikr-mulohazalarni taqdim etishlari mumkin.

Ish joyida trening: Menejerlar ish joyidagi treningdan katta foyda olishlari mumkin, ularda boshqaruv tushunchalarini real hayotda qo'llash imkoniyati mavjud. Ushbu amaliy tajriba ularga muammolarni hal qilish, vaqtni boshqarish, vakolatlarni topshirish va samarali muloqot qilish kabi ko'nikmalarni rivojlantirishga imkon beradi.

Tarmoq va hamkorlik: Menejrlarni professional tarmoqlarda ishtirok etishga va boshqa ta'lim muassasalaridagi tengdoshlari bilan hamkorlik qilishga undash ularning dunyoqarashini kengaytirishi va ularni boshqaruvning turli yondashuvlariga ochib berishi mumkin. Buni professional konferentsiyalarda

qatnashish, tegishli onlayn hamjamiyatlarga qo'shilish yoki tarmoq tadbirlarini tashkil qilish orqali amalga oshirish mumkin.

Faoliyatni baholash: Ish faoliyatini muntazam ravishda baholash menejerlarga ularning boshqaruv qobiliyatlari va takomillashtirish sohalari haqida konstruktiv fikr-mulohazalar beradi. Menejerlar o'zlarining boshqaruv xususiyatlarini rivojlantirish uchun aniq maqsadlar va harakatlar re-jalarini belgilash uchun o'zlarining rahbarlari bilan ishlashlari mumkin.

Uzluksiz ta'lim: maktabgacha ta'lim tashkilotida o'rganish madaniyatini shakllantirish boshqaruv ko'nikmalarini doimiy ravishda rivojlantirish uchun juda muhimdir. Kitoblar, maqolalar, onlayn kurslar va veb-seminarlar kabi resurslarga kirishni ta'minlash menejerlarga boshqaruv so-hasidagi bilim va ko'nikmalarini doimiy ravishda yangilash imkonini beradi.

Innovatsiya va ijodkorlikni rag'batlantirish: Innovatsiya va ijodkorlikni qadrlaydigan muhitni shakllantirish menejerlarga muammolarni hal qilish va tanqidiy fikrlash qobiliyatlarini rivojlantirishga yordam beradi. Menejerlarni innovatsion g'oyalarni taklif qilish va amalga oshirishga rag'batlantirish ularning ta'lim landshaftidagi o'zgarishlarga moslashish qobiliyatini ham oshirishi mumkin.

Hissiy intellektni o'rgatish: samarali boshqaruv uchun hissiy intellektni rivojlantirish zarur. Menejerlar o'zlarining va xodimlarining his-tuyg'ularini tushunish va boshqarishga o'rgatilgan bo'lishi kerak. Bu ularga ijobiy munosabatlar o'rnatishga, mojarolarni hal qilishga, jamoani rag'batlantirishga va qo'llab-quvvatlovchi ish muhitini yaratishga yordam beradi. Ushbu usullarni amalga oshirish orqali maktabgacha ta'lim rahbarlari o'z xodimlariga samarali rahbarlik qilish, yuqori sifatli ta'limga ko'mak-lashish va muassasaning uzluksiz ishlashini ta'minlash uchun zarur boshqaruv xususiyatlarini tarbiyalashlari mumkin.

Xulosa. Maktabgacha ta'lim muassasasi menejerlarida samarali boshqaruv xususiyatlarini rivojlantirish maktabgacha ta'lim muassasalarining muvaffaqiyatini ta'minlash uchun juda muhimdir. Kasbiy rivojlanish dasturlari, murabbiylik, etakchilik treninglari va samarali muloqot, qarorlar qabul qilish va nizolarni hal qilish kabi turli muhim ko'nikmalarni rivojlantirish orqali menejerlar o'z rollarida ustunlik qilishlari mumkin. Ushbu usullarni qo'llash orqali maktabgacha ta'lim menejerlari yosh bo-lalarning o'sishi va rivojlanishini qo'llab-quvvatlovchi tarbiyalovchi va ta'sirli muhitni yaratishi mumkin.

Adabiyotlar:

1. Barnawi., & Arifin, M. (2012). Ob'ektlar va infratuzilmani boshqarish. Jogjakarta: Arruzz Me-dia

2. Darmayanti, M. (2016). PAUD SPS Edelweis, Tridadi qishlog'i, Sleman, Yogyakarta'ta birlik dasturini boshqarish. UNY. Yogyakarta.

3. Hapidin (2012) Bolalar bog'chasi/PAUD ta'limni boshqarish. Ochiq universitet: Janubiy Tangerang.

Moleong. L. J. (2007). Sifatli tadqiqot metodologiyasi. Bandung, Rosdakary

РЕЗЮМЕ

Maktabgacha ta'lim muassasalari rahbarlari yosh bolalar uchun qulay ta'lim muhitini ta'minlashda hal qiluvchi rol o'ynaydi. Ular maktabgacha ta'lim muassasalari faoliyatini nazorat qilish, bolalar farovonligini ta'minlash, ularning ilmiy va ijtimoiy rivojlanishini ta'minlash uchun mas'uldirlar. Ushbu menejerlarda samarali boshqaruv xususiyatlarini rivojlantirish maktabgacha ta'lim muassasalarining uzluksiz ishlashini ta'minlash uchun muhim ahamiyatga ega. Ushbu maqola ushbu muhim ko'nikmalarni rivojlantirish uchun ishlatilishi mumkin bo'lgan turli usullarni o'rganadi.

РЕЗЮМЕ

Руководители дошкольных учреждений играют решающую роль в обеспечении благоприятной образовательной среды для маленьких детей. Они несут ответственность за контроль деятельности дошкольных учреждений, обеспечение благополучия детей, обеспечение их научного и социального развития. Развитие у этих руководителей качеств эффективного управления имеет важное значение для обеспечения бесперебойной работы дошкольных учреждений. В этой статье рассматриваются различные методы, которые можно использовать для развития этих важных навыков.

РЕЗЮМЕ

The heads of preschool educational institutions play a decisive role in ensuring a comfortable educational environment for young children. They are responsible for monitoring the activities of preschool institutions, ensuring the well-being of children, ensuring their scientific and social development. The development of effective management characteristics in these managers is important for ensuring the uninterrupted operation of preschool educational institutions. This article explores various methods that can be used to develop these important skills.